

Katonatelepi Közérdekű Kiadvány

8. évfolyam 1.szám

2010. március 01.

Megjelenik minden naptári évszak első napján
(12. 01., 03. 01., 06. 01., 09. 01.)

Ára: ingyenes

nyvsz.: 2.2.4/115/2003

szerkesztőség: 20/983 3050, kohajda@katonatelep.hu

Kiadó és a kiadásért felelős:

Kohajda László

2010. április 11.-én Parlamenti választások. Nyolc éve élenjárók voltunk, most sereghajtók vagyunk. Soha nem volt még ilyen könnyű a választás és soha nem jelentettek ilyen veszélyt az otthon maradók!

KÖZGYŰLÉS

Költségvetés 2010

Kecskeméti Megyei Jogú Város Közgyűlése 2010. február 04-én fogadta el a város éves költségvetési rendeletét.

A költségvetés főösszege: 37 milliárd Ft, a bevételek és kiadások főösszege megegyezik, amely azt jelenti, hogy 2010. évben nem vesz fel hitelt a város. A zöldfelület-rendezési feladatok működési előirányzata összesen 106 millió Ft, mely tartalmazza a fásítások, fakivágások, valamint a növekvő lakossági igény figyelembevételével a növénytelepítések támogatását. Az intézmények világítás és fűtés korszerűsítés várható költsége 218 millió Ft. Az önkormányzat 22 millió Ft-tal járul hozzá a Kecskeméti Vadaskert Természetvédelmi Alapítvány működéséhez. Városüzemeltetési feladatokra a tervezett működési előirányzat összességében 1,8 milliárd Ft. A burkolt utakon jelentkező úthibák megszüntetésére, illetve egyes esetekben az útburkolatok teljes körű felújítására, a földutak profilozására, illetve stabilizálására, jár-daburkolatok felújítására, közúti táblák kihelyezésére, közúti burkolatok felfestésére, autóbuszvárók karbantartására, továbbá a közúti megvilágításra 400 millió Ft előirányzati fedezetet biztosít. A gyepmesteri feladatokra 35 millió Ft-ot terveztek, amely tartalmazza az elhullott állattalajok összegyűjtését, tárolását, ártalmatlanításán túl a közegészségügyi és köztisztasági feladatainak ellátását. A parkfenntartásra a keretösszeg 248 millió Ft, amelyben többek között szerepel az ivó kutak és szökőkutak folyamatos és zavartalan működése, valamint a játszótérek karbantartása. A közúti jelzőlámpák üzemeltetésének éves összege 14 millió Ft. A köztemetők fenntartására 67 millió Ft a keretösszeg. A köztisztasági feladatok, illetve a szelektív hulladékgyűjtés előirányzata 268 millió Ft. A szúnyogok és gyapjas lepkék gyérítésére 40 millió Ft áll rendelkezésre. A városi tömegközlekedésre 260 millió Ft-ot fordít a város. A Kecskeméti KSE Sportegyesületet működtető Kft. 108 millió Ft-ot támogatást kapott, a KTE Labdarúgó Kft. pedig 50 millió Ft-ot.

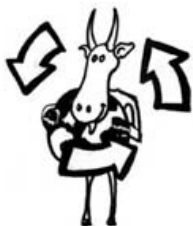
Fesztiválok, különböző kulturális rendezvények finanszírozása 50 millió Ft, melyből 33 millió Ft a Hírös Sport Nonprofit Kft.-t illet meg. A Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Katona József Könyvtára működéséhez való hozzájárulás 133 millió Ft.

Kifejezetten Katonatelepet érintő címsor külön nincs. A városrészi önkormányzatok, így a Katonatelepi is 3 millió Ft-ból gazdálkodhat. Ebből az óvoda és az iskola 200-200 ezer Ft-ot használhat fel. További folytatást kap a Zsigmond Ferenc ösztöndíj folyósítása, és egyéb alapítványi rendezvények 400 ezer Ft volumenben. A Katonatelepi polgárórság **minden lakossági befizetett támogató Forint után kettőt kap**, 600 ezer Ft keretösszegig. A Szüreti nap és a Sportpálya avató 700 ezer Ft-ból kerülhet megrendezésre. A Kaszap utcai óvoda, ahová 11 gyermek jár a 14. választókerületből, 50 ezer Ft-ot kap játszótér fejlesztésre. Az idén, 300 ezer Ft összegben sörpadokat és asztalokat vásárol a részönkormányzat, mert az iskolai és városrészi rendezvények miatt jelentős bérleti díj fogyott az elmúlt időszakban. A sportpálya kiépítéséhez 300 ezer Ft-ot tettünk félre, lakossági világítótest programra 250 ezer Ft jutott.

A 2010-re ütemezett **közvilágítás** fejlesztésre a pénz a költségvetésben rendelkezésre áll. Egyes katonatelepi utcákban, ahol nem kell műszaki tervet készíteni, a tavasz folyamán elkészül a közvilágítás. Ahol kell terv, (pl. Borbolyában a vezérlőszál hiánya miatt is) ott 2010 év végére várható a munka elvégzése.

A szintén erre az esztendőre ütemezett lakossági önerős **útépítések** közbeszerzési eljárása megindult, azt követi a tervezettség, majd ennek elkészülte után, őszre a kivitelezési munkák.

A fenti ütemezések a teljes város területét egységesen érintik.

KÖRNYEZETGAZDÁLKODÁS

Mathiász Hungarikum -Kecskemét

Mathiász János születésének 172. évfordulója alkalmából a Közgyűlés által létrehozott Mathiász Munkacsoport Nyivános szakmai napot tartott. Ezt követően koszorúzás következett Mathiász János síremlékénél, majd vendéglátás a Mathiász házban, Katonatelepen.

Államtitkárok, egyetemi tanszékvezetők, voltak vendégeink, akik mind partnereink abban, hogy Mathiász János, a világ első számú szőlőse, borásza hírneve, s vele Magyarország borászata ismét a régi fényében csillogjon, világelső legyen. Az alábbiakban a dédunoka, Mathiász Gábor felszólalását közöljük, melyet mind a fent nevezett szakmai napon, mind a parlament Hungarikumokról szóló munkanapján elmondott. Törvényalkotás után a témára még visszatérünk.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Előadásom címe: „Mathiász a borok királya, a szőlők fejedelme”, amivel

Gróf. Andrássy Gyula kiegyezéskori miniszterelnököt idéztem, aki több alkalommal is lelkesen „1848-as honfivérnek” nevezte Mathiász borait.

Napjainkból származó két egymástól független és a hungarikumokra nagyon jellemző történettel szeretném folytatni.

A Los Angelesi repülőtéren a vámvizsgálatnál történt, hogy egy vámtiszt miután meghallotta a Mathiász nevet az illető személytől, azt félre vonta, aki ettől természetesen nagyon megriadt, de végül - nagy derűségek közepette - kiderült, hogy a vámtisztnek is vannak nagyobb területen Mathiász szőlőfajtái és erről szeretett volna vele beszélgetni.

A másik eset Argentínában történt, az Esztergom - Párkányi Vinum Ister – Granum Regionis borlovagrend egyik tagja, Buenos Aires főutcáján sétálgatás közben ismerőseivel betért egy elegáns helyen lévő borkóstolóra, tulajdonképpen hivatlanul. A látogatás végeztével az ajtóban álló hostesek névjegyet kértek tőlük és miután megtudták, hogy magyarok, azonnal visszahívták Őket és Mathiász Jánosról valamint Puskás Ferencről

beszéltek (áradoztak). A vendéglátás után ajándéksomagok kíséretében megköszönték, hogy emelték jelenlétükkel az ünnepség színvonalát.

Ahogy a médiában mostanában is folyamatosan hírt adnak a Mathiász név fényesen csillog még ma is Kaliforniától Új-Zélandig”.

Mathiász János pályafutása a Felvidékről indulva, sok - sok regénybe illő állomás után (Tokaj-hegyalja, Pécs – Villány, Balatonfelvidék stb.), Kecskeméten fejeződött be, de szellemisége és munkásságának gyümölcsei a mai napig élő legendaként vannak jelen az egész világ szőlőtermelő és borászattal foglalkozó országaiban.

Mathiász János legendája egyedülálló világviszonylatban is. Boráival, csemegeszőlőivel több mint kétszáz világversenyt nyert meg, olyanokat ahol - a jelenlegi gyakorlattól eltérően csak egy aranyérmét osztottak ki.

Sikereit azóta sem tudták még csak megközelíteni sem. Elmondhatjuk, hogy ebben a „versenyben” tulajdonképpen csak saját magával versenyzett. Mathiász előtt és után egy nagy úr tátong, nincs mögötte második, harmadik...helyezett.

Nem csoda, hogy a korabeli sajtóban csakhamar a szőlőbűvész jelző került a neve mellé. Pedig nem akármilyen korszakban élt, hiszen éppen ezekben az évtizedekben küzdöttek Európa-szerte a filoxérával.

Mathiász sikeresen harcolt ellene, elfogadva legjobb barátja, gróf. Andrássy Gyula támogatását és Kecskemétre, a filoxérára immunis alföldi homokra tette át főszékhelyét, de továbbra is megtartotta Tokaj Hegyaljai és az ország más pontjain levő érdekeltségeit.

Döntő szerepe volt az kecskeméti

szőlőkultúra megteremtésében. Jelentős szakértők úgy vélik, ha nincs Mathiász János akkor talán Tokaj-hegyalja sem ilyen lenne. Ő menekítette ki a filoxéra által veszélyeztetett szőlőfajtákat Szőlőskére, és Kecskemétre az itt található Mathiász birtokokra, majd ezekről a birtokokról vagonok százai segítségével telepítette újra egész Tokaj-hegyalját két alkalommal is.

Nemzetközi híre és eladásai eredményeképpen fajtáit 1895-től a tengerentúlon, Georgiában és Kaliforniában

is telepíteni kezdték, az akkori amerikai földművelési miniszter ajánlására. Így lettek fajtái az azóta is eredményes első amerikai borklaszter pillérei. Szakértők szerint mintegy 3700 szőlőfajta fűződik a nevéhez, amelyek közül a legjobbak kerültek köztermesztésbe.

Leghíresebbek: Szőlőskertek Királynője, Erzsébet Királyné emléke, Ezeréves Magyarország, Mathiász Jánosné muskotály, Mathiász János diadala, Csabagyöngye, Kecskemét virága, Cegléd szépe, Hamburgi muskotály. stb.

A Mathiász fajták genetikai anyaga napjainkban a világhíres borvidékek legtöbb szőlőfajtájában fellelhetőek. Kutatások bizonyítják, hogy a világ összes szőlőterületének meghatározó hányadát Mathiász fajták, utódajták, klónok, hibridek és keresztezések uralják.

Legendájának másik alappillére: baráti, jó ismerősi körének sokasága, ezek nagytöbbsége világhíres, nagyformátumú ember volt, többségüket vendégül is látta Tokaj- hegyaljai borászaiban valamint a Kecskeméti Mathiász birtokon, telepen. Ahogyan az újságok is írták: vendégei, barátai voltak az „amerikai elnökön és a japán császáron kívül a világ összes nagyformátumú vezetője, költők, festők, írók, vallási vezetők stb”. Vendégei voltak- a teljesség igénye nélkül -I. Ferenc József császár, Erzsébet királynő (Sissi) és Ferenczi Ida, II.Vilmos porosz császár, Novikov orosz nagykövet, Horthy Miklós kormányzó, Kun Béla, Kossuth Lujza, Arany János, Munkácsy Mihály, Vikár Béla, de legfőképpen gróf Andrássy Gyula.

Arany János így írt róla: ” Mathiász János olyan a szőlészetben, borászatban, mint Petőfi a költészetben.”

Ahogyan róla beszéltek „ Mathiász János hajnalcsillag a világ szőlészetének egén.

Élete példamutató, nem üstökös volt Ő, a borok és szőlők koronázatlan királya, hanem tündöklő állócsillag, mely bevilágítja a jövő útját”.

Magyarország sokkal többet profitálhatna (többmilliárd dolláros nagyságrendek) a Mathiász névre, munkásságra, szellemiségre való hivatkozással.

Nem kérdés, hogy Magyarország lehetne a Mathiász János név, örökség, szellemi hagyaték folytán a világ borászati és szőlészeti központja. A Mathiász név teljesen kiaknázatlan marketing aranybánya.

A borász-szőlész világban az egész világon egyedülálló fogalomnak számít a Mathiász név és a Mathiász szőlőfajták.

Csak maga a Mathiász név nagyságrendekkel javíthatja a borok, borpárlatok, pezsgők, csemegezőlők és szaporítóanyagok kelendőségét. A Mathiász márkanév alatt forgalmazott borászati és szőlészeti termékekkel Magyarország biztosan visszakérülhetne a világ élvonalába, sőt megszerezhetné az ellenőrzést felette, mint egy központi szabványszervezet, amely oktat, kutat, publikál, minősít, ellenőriz, auditál, versenyeket, szemléket szervez, díjakat oszt ki, mecenatúra pályázatokat és jótékonyági prog-ramokat működtet és ágazatpolitikai, támogatáspolitikai, világkereskedelmet meghatározó piaci szabályozók véleményezése tárgyában szava van.

A rendszerben természetesen megtalálható a termelés és kereskedelem is, persze ez utóbbi tevékenységek szigorúan elválasztódnának az előbbiektől. A teljes magyar minőségi borászatot és szőlészetet el lehetne adni a páratlanul világhírű, egyedülálló mítosszal körbelengett Mathiász névvel.

A név nemzetközi bevezetéséhez már nem kellene marketing-milliárdok, hiszen a név mindenhol ismert a világon. Ami kell az „csak” egy kis nemzeti összefogás.

Köszönöm figyelmüket!

Lakossági világítótest program

A világon –tudásunk szerint- elsőként, a legkörnyezettudatosabb közbiztonságot segítő intézkedés -Katonatelepen.

A jövő fényforrása a LED –mondják. Egy 2009-es, vagy 2010-es gyártású 2-3 Wattos LED világítótest egy kisebb helyiséget képes ellátni megfelelő mennyiségű fénnel. Ekkora fényerő egy udvar éjszakai, bűnmegelőzési célú megvilágítását is kiszolgálja. Ezek az e-nergiaatakarékos fényforrások a kompakt fénycsövekkel szemben nem vibrálnak, nincs káros sugárzásuk, nem érzékenyek a sokszori fel-le kapcsolásra, előállításuk környezetbarátabb, takarékosabbak, és élettartamuk (napi 8 óra használat mellett) elérheti a 20 évet. Egy hátránya van: igen magas egyszeri kiadást jelent beszerzése, és jelentős áruhanásra nem is számíthatunk közép-távon.

Április 9-re tervezett közbiztonsági fórumunkon minden Katonatelepi résztvevő kap egy energiatakarékos világítótestet, aki vállalja, hogy udvara közbiztonsági célú világítására használja azt, annak kiegészég, de minimum 5 évig.

Országos Széchenyi futam Kecskeméten

Városunk adhat elsőként otthont az alternatív hajtású járművek versenyének, rendez közúti forgalomban.

Kezdeményezésemre a Közgyűlés Környezetgazdálkodási Bizottsága támogatja és napirendre tűzi a fenti kezdeményezést. Magyar kutatók, egyetemisták, feltalálók mutathatják meg minden évben: A magyar kreativitás nincs válságban! A verseny tervezett időpontja május 16. vasárnap. Terveink között szerepel az is, hogy konvojba rendeződve tiszteletét teszi a verseny az épülő Mercedes telephelyen, azzal az üzenettel, hogy a karburátort a differenciálművet vagy a csuklós autóbust annak idején kifejlesztő magyar mérnökök utódai, a világ automobilizmusát ma is képesek és készek a kor kihívásaira válaszoló innovációkkal, tőkeerős cégekkel is együttműködve, sikerre vinni.

Kohajda László önkormányzati képviselő

GYERMEKEINK

Zsigmond Ferenc Tanulmányi Ösztöndíj

Zsigmond Ferenc, aki Katona Zsigmond kortársa, a Katonatelepen 1897 -ben létesült elemi iskola első igazgatója, tanítója volt. Emlékezve áldozatos munkájára, hoztuk létre a tanulmányi ösztöndíjat és első alkalommal a 2007-2008 -as tanulmányi évben, a Mathiász János Általános Iskola 110 éves Jubileuma alkalmával íteltük oda két végzős diáknak, Sipos Pálmának és Reszeli Soós Eszternek.

Az ösztöndíjat minden évben két olyan katonatelepi diák nyerheti el, aki az évben sikeresen felvételizik valamely közép fokú oktatási intézménybe és a jó tanulmányi eredménye mellett rászorul az anyagi segísége. A jogosultságot félévente felülvizsgáljuk és megszüntetjük a folyósítást, ha az ösztöndíjasunk romló tanulmányi eredményei vagy szociális helyzetének javulása azt már nem indokolják, ahogyan ez a közelmúltban egy esetben be is következett.

A továbbiakban egyik ösztöndíjasunkkal, Reszeli Soós Eszterrel folytatott beszélgetéssel szeretnénk mindenkihez egy kicsit közelebb hozni a pályázás gondolatát és szeretnénk köszönetet mondani mindazoknak akik eddig vagy ez után adójuk 1 százalékával támogatják elképzeléseinket.

Hogyan, honnan tudtam meg, hogy létezik ez az ösztöndíj?

A Kecskemét-Katonatelepi Ifjúságért Alapítvány ösztöndíját 3 éve nyertem el. Erről az ösztöndíjról szüleimtől hallottam először, amelyet a középiskolai tanulmányaim kezdése és a hátrányos helyzetem miatt kaptam meg. Természetesen a felhívás évente már megtalálható a katonatelepi honlapon is.

Beszélj kérlek a tanulmányaidról, hol és mit tanulsz, melyek a kedvenc tárgyaid, mi a kedvenc hobbid?

Most a Szent-Györgyi Albert Egészségügyi Szak középiskolába járok, ahol sokkal könnyebb az iskolai költségek finanszírozása, megtérítése.

Úgy gondolom fontos rendszeresen tanulni, mert segítséget kaptam, amit meg kell becsülni és megmutatni hogy rászolgáltam. Nagyon szeretem az iskolámat. Kedvenc tantárgyam az angol és a pszichológia. Egy versenyben is részt veszek, amelynek a második fordulójába bejutottam és minden örömmel készülök a továbbiakra. Szabadidőmben szeretek a pszichológiával kapcsolatos könyveket olvasni. A továbbtanulásban még bizonytalan vagyok és félek tőle, de úgy gon-

dolom kitaró tanulással még szép eredményeket is elérhetek. Szerencsére mindebben a szüleim is támogatnak.

Mutasd be kérlek röviden a családodat.

Mint említettem nagycsaládból származom. Van egy bátyám, egy nővérem és egy húgom. Nagyon jól kijövünk a testvéreimmel. A bátyám már főiskolás, míg a két lánytestvérem középiskolás, mint én. A csekély korkülönbség következményeként sokat tudunk segíteni egymásnak a tanulásban.

Miben nyújt segítséget számodra az ösztöndíj?

Ez az ösztöndíj nem csak nekem segíthet, hanem mindazoknak is, akiknek fontos a jövőjük és némi támogatással könnyebben tudnak az iskolában is teljesíteni. Az ösztöndíj követelménye a megfelelő tanulmányi eredmény is. Úgy gondolom, így többeknek fontos lesz a tanulás, amely mindenkinek csak az előnyére válik.

Meg szeretném köszönni mindazoknak, akiknekem mindig segítenek és a kuratórium elnökének is a támogatás jutalmát.

Reszeli Soós Eszter, ösztöndíjas

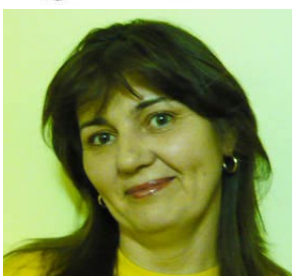
SZOMSZÉDOLÓ

A Város kitüntetett polgárai 2009-ben

2009. Decemberében, a Katonatelepi Polgárórség Egyesület két tagja kapott kitüntetést a város polgármesterétől.

Herczeg Kiss Ferenc Kisvállalkozó, 1982 óta él családjával a Lugas soron. Egy 22 éves fiú és egy 13 éves lány gyermeket nevelnek feleségével. Katonatelepet azért szereti, mert a kert kikapcsolódást jelent számára. Az itteni élet egyben egy nagyobb szabadságot is jelent számára.

Kitüntetést azért kapott, mert a Katonatelepi Polgárórség megalakulása óta anyagilag és jelentős óraszámú saját munkával is támogatja Katonatelep közbiztonságát.

Szöke Zoltánné könyvelő, kisvállalkozó. 1995 óta él családjával katonatelepen. Férjével öt gyermeket nevelnek, aki közül az egyik mozgássérült. Katonatelepet azért szereti, mert –főleg utcájukban- családias összetartó az élet. A napi életvitel sokkal nyugodtabb, kiegyensúlyozotabb a városnak ebben a kertvárosi részében.

Kitüntetést díjat azért kapott, mert a Katonatelepi Polgárórség megalakulása óta végzi annak teljes könyvelését, közérdekű önkéntes munka keretében.

KÖZBIZTONSÁG

Térfigyelő kamera Katonatelepen

A Kecskeméti Közbiztonsági Alapítvány támogatásával térfigyelő kamerát helyeztek ki a rendőrség katonatelep legforgalmasabb csomópontjába. A beüzemelés a napokban történik meg, a felvételeket a rendőrség kezeli. A szelektív hulladékgyűjtő konténerek mellé a háztartási szemetüket kihelyezők a jövőben számíthatnak a hatóság felkeresésére. A kamera elsősorban az idegen járművek és személyek beazonosítására szolgál, amely bűnelkövetés idején a tettes elfogásához adhat komoly segítséget. További kamera felszerelése az idén várható.

Közbiztonsági Fórum

A legfontosabb közbiztonsági tudnivalókról, a személyes tapasztalatokról tájékoztatja a lakosságot a Katonatelepi polgárőrség. A közbiztonság javításának érdekében energiatakarékos izzókat is adunk azon lakók részére, akik vállalják, hogy a lakásuk udvarán égve hagyják minden éjszaka, távol(abb) tartva ezzel a sötétet kihasználó besurranó tolvajokat. Ezt az egy óra hosszúságúra tervezett lakossági fórum résztvevőinek adjuk át, a fórum helyszínén, a Mathiasz János Általános Iskolában. A fórum tervezett időpontja: április 09. 18-19 h.

SZÍVBE MARÓ FÉLELEM

Valentin nap előestéje, éjszakája, éjjel 11 óra körül.

Férjem, mint „jól” fizetett közalkalmazott, épp munkahelyi kötelességének eleget téve, éjjel nem volt itthon. 14 éves gyermekemmel tv-t néztünk, világítás nélkül. Egy idő után fiam elaludt a nappaliban. Már épp vége lett a filmnek, amikor az utcafront felőli redőnyünknel motoszkálást hallottam. Füleltem, halkítottam a tv-n, de nem szűnt meg a motoszkálás. Megijedtem, s felkeltve fiamat az emeletre mentünk, mikor is már a hátsó bejárati ajtónkat próbálta nyitogatni valaki. Szinte önkívületi pánikba estem, az érzést leírni, lehetetlen. Ösztönösen cselekedtem, mint az állat. Hallottam, hogy kutyáink is éktelen ugatásba kezdtek. Azonnal villanyt kapcsoltunk, redőnyt felhúztunk, hívtam szomszédomat, és a rendőrséget segítsenek rajtam, mert be akar valaki törni. Baesball ütővel a kezembe, a gyermekem virágvázával várta, hogy mi fog történni. A riasztónkat is aktiváltuk, de a félelem, amit éreztünk, kimondhatatlan! Rövid idő telt el, mire bátor, segítőkész szomszédom megjelent, de nekünk, hosszúnak tűnt az a pár perc is. A rendőrök is gyorsan megérkeztek, végtelenül toleránsak és segítőkészek voltak. Köszönettel tartozom nekik és szomszédomnak egyaránt.

A tanulság: hiába van riasztó, bármilyen technikai eszköz, rendőri, vagy ha nem futja az állami költségvetésből, polgárőri jelenlétre nagy szükség van. Ne legyen teljesen nyugodt egy percig az se, akinek bekamerázott, riasztóval felszerelt háza van. Segítse ő is a polgárőrséget, vagy anyagilag, vagy társadalmi munkával, mint ahogy havi egy éjszaka járőrözést évek óta végez az én férjem is. Mert, akkor éjjel, minden rezdülésre felriadtam, s láttam, polgárőr járókocsi haladt el a házunk előtt, kicsit megnyugodtam, mert tudtam, hogy vigyáznak ránk. Mi Katonatelepiek, szomszédok, utcabeliek figyeljünk egymásra, segítsük egymást, hogy ne szívbeteg félelemmel teljen el az éjszaka. Mindenkivel megtörténhet...

Görbe Ervinné Mályva utca

A szerkesztő megjegyzése:

A Katonatelepi Polgárőrség Egyesület nem rendelkezik akkora anyagi forrással illetve olyan személyi feltételekkel, hogy nonstop, 24 órás jelenlétet biztosítani tudjon. Elsősorban emiatt történhetett meg a fenti eset. Fix, a gépkocsiba telepített telefon azért sincs rendszeresítve, mert a bűnözők így könnyen ellenőrizni tudnák, van-e aktív járőrszolgálat az adott időpontban.

JOGOS KÉRDÉSEK

Hogyan védhetem meg magam, ha betörővel találkozom a házamban?

A jogos önvédelemről a Büntető Törvénykönyv rendelkezik:

- Btk. 29. § (1) Nem büntethető, akinek a cselekménye a saját, illetőleg a mások személye, javai vagy közérdek ellen intézett, illetőleg ezeket közvetlenül fenyegető jogtalan támadás elhárításához szükséges.
- (2) Nem büntethető az sem, aki az elhárítás szükséges mértékét azért lépi túl, mert azt ijedtségből vagy menthető felindulásból képtelen felismerni.
- (3) A büntetés korlátlanul enyhíthető, ha az ijedtség vagy a menthető felindulás az elkövetőt korlátozza az elhárítás szükséges mértékének felismerésében.

A jogos védelem jogtalan támadás esetén merül fel. Jogtalan a támadás, ha va-lamely bűncselekményt (könnyű, vagy súlyos testi sértést, rablást, emberölést vagy más erőszakos személy elleni) valósít meg.

A jogos védelem akkor lehet, ha a jogtalan támadás, vagy annak közvetlen veszélye és a védekező-elhárító magatartás időben egybeesik. Ha későbbi a védekező-elhárító magatartás, akkor időbeli túllépésről beszélünk és nem részesül büntetlenségben a védekező személy. Nincs helye jogos védelmi helyzet megállapításának a jogtalan támadás befejezése után, ha újabb támadás veszélye közvetlenül nem fenyeget. Ebből az is következik, ha közvetlenül fenyeget az újabb támadás, akkor megelőző céllal is lehet szó jogos védelemről. Viszont csak a támadás elhárítása lehet a cél, a megtolás – még ha jogos is – nem.

Ezen felül vizsgálni kell az arányosságot. Ha a védekező aránytalanul súlyosabb sérelmet okoz, akkor az elhárítással, akkor szintén nem részesül büntetlenségben. Ez alól kivétel az élet ellen irányuló támadás, ahol az arányosság vizsgálata értelemszerűen kizárt, hiszen az élet elvételénél aránytalanul súlyosabb sérelmet okozni nem lehet.

Eltér a fenti esetektől az, amikor az elkövető ijedtségből, menthető felindulásból nem képes a szükséges mértékét felismerni, vagy e felismerése korláto-

zott. Ezekben az esetekben ténylegesen aránytalan a támadás és az elhárítás mértéke, de ennek a cselekvő személy pszichés állapota az oka, ha az őt ért támadás hatására állt be.

A jogtalan támadás esetén a megtámadott általában nem köteles meneküléssel kitérni; kivételesen azonban igen, ha a hozzátartozót a szülei, nagyszülei, testvére vagy házastársa részéről jövő támadásról van szó.

Megkívánható a súlyosabb fokban kóros elmeállapotban, szemmel láthatóan tudatzavarban levő személyek jogtalan támadása esetén is, függetlenül attól, hogy a tudatzavart állapotot mi válthatta ki.

A jogos védelem megítélésénél nem lehet kizárólag a támadó és a védekező személynél levő eszközök veszélyességét vizsgálni, hanem az egymással szemben álló személyek adottságai, a támadók, illetőleg védekezők számaránya, fizikai erőfölénye és az ebből fakadó támadási és védekezési lehetőségek alapján kell a helyzetet értékelni.

Ha a támadás a testi épség ellen irányul, akkor az elhárító magatartásnak arányban kell állnia a támadással. Nem jelenti az arányosság követelményének a megsértését, ha az életveszélyes testi sértést okozását célzó jogtalan támadás elhárítása a támadó halálát eredményezi. **Dr. Szeberényi Gyula Tamás**

IDŐJÁRÁS

Klímaváltozás: Magyarország rendkívül sérülékeny

A klímaváltozás természeti sokszínűsége gyakorolt hatása szempontjából Magyarország a világ egyik legsérülékenyebb országa az ENSZ nemzetközi tudóscsoportjának szerdán nyilvánosságra hozott jelentése szerint.

Míg más országokban csak egyes területek esnek az ökológiai legmagasabb sérülékenységi besorolás alá, addig Magyarországon szinte alig van ettől eltérő térség – mondta Ürge-Vorsatz Diána, a Közép-Európai Egyetem (CEU) docense, a tanulmány megjelenése kapcsán kedden, Budapesten rendezett konferencián.

A jelentésben a tudósok a természeti sokszínűség, azaz a biodiverzitás sérülékenységének meghatározásakor a fajgazdagságot fenyegető veszélyek kockázatait vették figyelembe, nem számolva a mezőgazdasági területeken előforduló élőlényekkel.

Hazánkhoz hasonlóan szintén a legveszélyeztetettebb térségek közé tartozik Délkelet-Európa, Belgium és Dél-Afrika is – tette hozzá a szakértő, aki maga is részt vett a jelentés kidolgozásában.

Persányi Miklós környezetvédelmi és vízügyi miniszter hangoztatta, hogy Magyarország a klímaváltozás hatásai szempontjából az átlagnál fokozottabban kitett államok közé tartozik. Utalt azokra a meteorológiai számításokra, amelyek szerint a globális felmelegedés üteménél a ma-

gyarországi átlaghőmérséklet emelkedése majdnem másfélszer gyorsabb.

A jelentésben az éghajlatváltozás egész Európára előrevetített hatásai fokozottabban jelentkezhetnek: intenzívebb téli csapadék, ennek nyomán hevesebb folyóáradások, gyakori hóhullám. Habár Magyarországot nem érinti, Európa egyes részein annál nagyobb gondot jelent a gleccse-rek olvadása.

Ürge-Vorsatz Diána hangsúlyozta, hogy akármilyen radikális beavatkozások mellett döntenek is a világ országai, több száz évre már biztosan alkalmazkodni kell a változó klíma következményeihez. Az alkalmazkodás mellett nem szabad tovább halogatni a túlságosan nagyarányú felmelegedés megelőzését, hiszen az idő múlásával egyre kritikusabb helyzettel lesz kénytelen szembesülni a világ.

Forrás: <http://www.geographic.hu/index.php?act=napi&rov=3&id=8899>

HÍRDETÉS FELHÍVÁS

Egy éve –bejelentett- munkanélküliek jelentkezését várom. Közmunka programban tudok segíteni elhelyezkedni.

Kohajda László önkormányzati képviselő

KULTÚRA

Heltai Nándor: A munkával szentelt táj

Tervezett könyvbemutató: májusban a megyei könyvtárban vagy a városházán, dedikáció, olvasói est a Mathiász János Általános Iskola könyvtárában.

GASZTRONÓMIA

Egy svéd burger gyorsétteremlánc a szén kibocsátások kompenzálása miatt a hús csökkentésére bátorít.

A környezettudatosság emelésére és a húsfogyasztás csökkentésére törekedve a Max Burger nevű svéd gyorsétteremlánc közzétette a menüje minden tételének szénlábnyomát, ami azt mutatja, hogy a marhahúsnak a legnagyobb a CO2 kibocsátása. Par Larshans, a cég szóvivője kijelentette, „Úgy gondoljuk, hogy őszintének kell lenni a vendéggel. Abban bízunk, hogy ezzel az egész gyorsétterem ágazatot megváltoztatjuk. Azt akarjuk, hogy az emberek kevesebb húst egyenek.” Egy nemrég közzétett országos közvéleménykutatás szerint a svéd emberek 92%-a több információt akar az általuk elfogyasztott élelmiszerek ökolábnyomáról. (SupremeMaster TV, 2009. dec. 28.) http://www.globalisfelmelegedes.info/index.php?option=com_content&view=article&id=575:egyel-kevesebb-hust-mondja-a-szenlabnyom-burgerlanc&catid=17:klldr&Itemid=37